

Befizetés	Utolsó árfolyam	
	penz	ár
Magy. ker. bank.	101.25	101.50
Kisbirtokos. föld-int.	101.50	102.—
Elsőségek.		
Bümei vasut.	96.—	96.50
Szék-dombv. zék, v.	91.75	92.50
Gőzhajóz. társ.	—	—
Éleleti vasut.	91.—	91.50
Postai v. 1874 ki b.	91.—	91.50
Yi vasut v.	91.—	91.50
A-oderb (ezüst)	103.50	104.—
Államkassza	97.—	98.—
Pénzsorsjegyek.		
Államkassza	175.50	176.50
Sorsjegy	40.—	41.—
"	18.—	19.—
"	38.50	39.50
Pénznekem.		
Arany (vert)	5.63	5.68
Magyar 8 frkos arany	955.—	957.—
Arany	9.55	9.57
Bankj. 100 márk.	58.70	58.80
Árfolyama (3 óra)		
100 német. bir. m.	58.70	58.80
100 holland. fr. ért.	—	—
100 frankért.	47.70	47.80
100 frankért.	47.70	47.80
10 font sterl.	120.20	120.40
Állami árfolyamok.		
Államkassza	117.50	—
Magyar hitelbank	361.—	—
Állam- és lezárt. b.	164.—	—
Bank	368.—	—
Bank	—	—
Állami kölcsön	116.—	—

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 frt 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
 Előzetési pénz s minden közlemény:
 főpiaz. VECSEY-ház, földszint a szer-
 kesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizethetni helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
 KÁROLY könyvkereskedésében és a
 szerkesztőségnél. Egyébütt a postahiv-
 talok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsét 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
 ízbeli hirdetések, alkú szerint a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Né v. vagy bérmentetlennel beküldött
 kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
 Ugyazintán k é z i r a t o k nem adának
 vissza.

A magyar egészség.

* Olyan mint a vasik, mondja a magyar közszólás és hány emberre mondja! Hány ember van olyan a magyarság között, kire azt szoktuk mondani hogy: fejszével sem lehetne agyon verni. Ha a németre és bármely más nációbelire ránez, csak rá tekint az igaz magyar ember, hát a hideg leli ki, mert a magyar faj tekintetéből élet-erő sugárzik ki. Ha idegen jön közenk megnézni ezt a kicsufolt nemzetet, elbámol ifjuságunk deliségén, szépségén, különösen egészséges, edzett kinézésén, meglepi a takarosság, a csín, mi az alföldi magyarságot, annak háztájékát jellemzi általában. Egy-egy család olyan, mint a lombos erdő; a nagy makkos tölgy egetverő terjedt lombzattal századokkal daczol, ez a család apa, körüite karsa szívós cserfák mohtól ment derékkel, ezek a fiu gyermekek, a közshadseregnek diszei, a villámot gunyoló lak árnyékában nyílik erejtve a szerény ibolya, sötét barsonyos kék színe a szemét részegítő, illata az orr idegeit elvárásolja, ez a leány; házi népnek szemétye, falu legénységének égedelme, szépségéről, erkölcséről széles e világon híres, gazdasszonyoságra, kedélyre páratlan magyar leány.

nemhogy vágyakoznék e közé a nép közé, arra a földre, hol ez a nép él, ellenkezőleg bizonyos borzadályal kell arra gondolnia, mert ama közlemények után alkotott kép értelmében nincsen a magyar fajnál rondább, piszkosabb, elsatnyultabb nép a világon, rakásra hullt a lakosság, ugy hogy a végelpusztulás már látható, s e borzasztó állapot megteremtésében részes a föld, részes a nép; az egyik életlő tulajdonságai miatt, a másik tisztátalanságából kifolyólag.

Szegény poshadt véru, elnyálkásodott, gyomorhurutos pesti újságírók. Bizony szegények, bizony szájalomra méltók. Nem veszik észre, hogy a sötét pápaszemet, melyen keresztül néznek, a saját gyaróságuk lopta szemük elé, s nem veszik észre, hogy midőn javítani akarnak lusta madar módjára, saját fészükét rondítják be.

Mert igaz, hogy a fővárosban nagy a halálozások száma, az is igaz, hogy vidéken nagyon pusztít a különféle járvány, de az is igaz, hogy nem azon okokból történik mindez, a melyeket ők felhoznak.

Tény az, hogy Magyarországon az egészségügy mint hivatal egyáltalában nincsen szervezve és ez különösen járványok idején rendkívül meg szokta magát bosszulni s ez irányban a Fodor egyetemi tanár indítványa, ha életbe léphet, van hivatva segíteni. Az, hogy a szegénység nálunk a halandóságra nagyobb befolyással bírna, mint másutt, nem áll, mert a szegénység mindenütt

egyforma és koldus mindenütt van, másutt tán több mint nálunk, és ezen nem tud segíteni semmiféle állami vagy tarsadalmi intézkedés. Tény az, hogy a fővárosban nagy a halandóság és különösen a tudóvszések száma sok, de ennek nem annyira a lakás rossz beosztása, mint inkább a szemétre építés az oka.

Mindemellett az egész országban a csecsemők halálozása a legnagyobb, a leginkább aggodalom keltező, és pedig a szegénység különösen pedig a törvénytelen gyermekeké. Ennek elejét venni semmiféle siránkozással, sem bármily jól szervezett közegészségügyi miniszteriummal nem lehet, de teljesen meg lehet szüntetni, igenis egy egyszerű intézkedéssel, melyhez központosítás sem kell sőt inkább mentül nagyobb decentralizáció t. i. l e l e n c z h á z a k f e l a l l í t á s á v a l .

Ez volna a legegészségesebb kérdés és csudálatos, e mellett alig emelkedik hang, maga Fodor tanár sem sürgeti a dolgot, kit pedig Trefort miniszter felszólított véleményadásra. Jajgat, sir a saját, kapkodnak az érdeklődők fűhöz-fához a helyett, hogy cselekednék azt, a mit tenni kell. Felállítanak az első lelencházat.

Kitudná előre megmondani hány magyart nyerne évenként és évtizedenként az állam, ha az atyátlaknak atyaságát elvállalná. Es bizonynyal nem csak anyagi siker, de erkölcsi is éretnek el ez uton. Nem fordulna meg a törvényesség előtt annyi szív rendítő történet... és más felől a szegény koldus anya

nem volna kitéve annak, hogy ha lelke nem viszi rá a szörnyü gyilkosságra, apródonként lássa elfogyini rongyai közt szerelme zálogát, mely a rövid ideig élvezett édes boldogságnak pokoli kinoktól terhes büntetése.

Es ha az állam a fővárosban kezdeményezne, a megyék nem maradnának tőle messze, s így rövid időn megvolna odiva az oriasí és értelmetlen lármat előidézett kérdés.

A magyar nép értelmes, rendszertető tiszta, életereje, egészsége példás, gyermekeire büszke, de van egy igen alacsony fokan álló rétege mint minden kultur népnek, melynek nincs módjában gyermekeket nevelni, ezt az államnak kell helyette eszközölni. Hogy Magyarország még a halálozásokban is a legkedvezőbb képet nyújtja, ahhoz legelső sorban és mulhatatlanul lelencházak felállítására szükséges, nem pedig nemzet gyalázó vak lárma, szükségesebb ez minden egyézségügyi hivatalnál.

Ezt vegyék figyelembe a fővárosi lapok, ezt sürgesse Fodor tanár ur, és ezt eszközölje Trefort miniszter.

— Szegeden e hó 21-én lesz a követvalasztás. A kormánypart még nem állított jelöltet.

— Ónody Géza országgyűlési képviselő ma elutazott Drezdába, az antiszemita kongresszusra, melyre Magyarország öt városából vannak képviselők bejelentve. Várakozás szerint 500—600 külföldi jelenik meg A kongresszus három napig fog tartani.

Róser Miklós

iskolai értesítése.

Nyilvános polgári és kereskedelmi am, s nevelő intézetemben Budapest, ly körut 22 szám az új iskolai év ly szeptember 1-én veszi kezdetét. A ndékek felvétele augusztus 20-ikától ata délelőtt 9—12 ig és délután óráig eszközölhető.

Intézetemet 29 év óta saját érd- artom fenn, és 9000 növendéke

Polgári iskolában a kereskedelmi ra képestitetnek az ifjak. Keres- mi iskolám egyenjogu a kereske- akadémiaival s növendékei jogosul- katonai egyévi önkéntesi szolgál-

A nevelőintézet az iskola-épületben Programmok kirántra ingyen.

Róser Miklós.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenué” című történelmi regényéből.)
 ELSŐ RÉSZ.

III. 15. A társas gyűlde.

„Várjanak önök — még nem végeztem be — itt van egy írott, közzétett, ki- nyomtatott jelentés Atkin János, a Gvineából négerekkel megrakodott Oiges Squadron tengernagy hajó fedélzetén szolgáló sebesztől; hallgassák meg önök, a mit ő mond... Harding János, ki e hajón parancsnokolt, észrevette, hogy több rabszolga egymás fülebe sugdosott, hogy több asz- szony ugy mutatkozott, mintha valami tit- kot terjesztettek volna, s elhitette magá- val, hogy néhány fekete, szabadságuk visz- szanyerése végett összeesküdött, tudják önök, hogy aztán a nélkül, hogy meggyö- ződött volna, valjon alapos-e a gyanu, — mit tett ezen Harding kapitány! Ezen szerencsétlenek közül kettőt egy férfiu és egy asszonyt rögtön halálra ítelt, és ki- mondotta az ítéletet, kezét a férfiu felé nyujtván, kinek előbb kellene meghalnia; a szerencsétlen, minden testvérei szemelát- tára azonnal megöletett; azután kiszaki- tották a máját, szívet és beleit, és mind- ezt a padozaton szélyel szórták, és miu- tán háromszáz rabszolga volt a hajón, te- hát háromszáz darabra vagdalták a máját, szívet és beleket, és a halott társait kény-

szertették, hogy azokat csak ugy nyersen és véresen megegyék; miközben a kapi- tány mindenkit ugyanazon büntetéssel fe- nygetett, ki ezen ocsmány taplalékat el- fogyasztani vonakodnék.”

Borzalom moraja futott végig a gyű- lekezeten.

De a szónok hangja uralgott a mo- raj fölött; felfogta, hogy nekie a szónoki mesterség formai szerint, az első után, egy második csapást kellett tenni.

„Halljak; Hallják önök! meg nem elégedve még ezen kivégezéssel, megm- tatja a kegyetlen kapitány hóhérainak az asszonyt is; a parancsok, hogy miképen kell eljárni a munkában, már előre ki- voltak adva.

A szegénynek mind a két hüvelyke erős madzaggal összekötöttet és így az egyik árboczra felakasztatott. ugy hogy lá- bai nem érték a földet. Lehúzták róla azon rongyokat, melyek testét fedték, és előbb megkorbácsolták, míg csak a vér az egész testén végig csorgott; az után lenyúzták bőrét egy borotvával, s háromszáz darab húst vágtak ki végre testéből, hogy a rab- szolgák azokat is megegyék, ugy hogy csontjai kilátszóttak és a legkegyetlenebb kinok között adta ki lelkét.

A borzadás kiáltásai voltak ekkor hallhatók, szónok ismét letörölt hemlokát és teljesen kiitta czukros vízzel telt poh- arát.

„Ezt kellett a szerencsétlen négerek- nek szenvedni utazásuk közben.” — foly- tatá Malouet tovább; — „mondjuk meg most, hogy mit kellett szenvedniök, ha megérkeztek!”

Körülből egy harmsdrészük meg- halt utközben, — mondták — „de szo-

ritkozunk csak negyedrészkre, s látni fogják önök, hogy hova vezet bennünket a halottak fölötti számadás.”

„A vérvészely, a száraz betegség, a rothasztó hideg és másféle hidegtelek, mely- nek nincs tudományos neve, s a mit a né- gerek hidegteleknek neveznek, azon pilla- natban rohannak meg őket, midőn labaik a földet megérintik és ismét elragadják negyedrészüket, azon adó ez, melyet az égj rő azokra, kik Africából, az ameri- kai szigetekre atmennek. Maga Anglia 100,000 fekete rabszolgánál többet szállit el Afrikából. Franciaország felényit; ket- ten együtt 150,000 embert, 75,000 néger tehát azok kiket a polgárosodás élen álló két nemzet, évenként elveszti hagy; és másik 75,000-et a telepítvénynek ad. Szá- mítsák ki önök, — önök, kik itt engemet hallgatnak számítsák ki, hogy mily rop- pant azon áldozatok száma melyeket a nélkül, hogy ebből valami hasznot húztak volna 200 év alatt mióta ezen rabszolga kereskedés tart, ezen két nemzet meghalni engedett. 75,000 néger évenként, kétszáz év alatt, 15,000,000 általuk megsemmisí- tett emberre rug és számítsanak hozzá még önök ugyanannyit azon rabszolgákból, kik nek balálát, a többi európai királyságok okozták látni fogják, hogy a fehérek ki- nemelégíthető bírvágya által 30,000,000 teremtés tétetett semmivé a földszínéről.”

A jelenlevők egymásra néztek; lehe- tetlennek látszott nekik, hogy ők, — ha csak közönbösségből történt volna is, ily mézárásban részt vettek volna.

Szónok egy intés által jelezte, hogy folytatni akarja beszédét — csend állott be ismét — s következőket mondá:

„Ha, — miután a tenger követte a

maga tizedét; — ha — miután a hidegláz kivette a maga adóját legalább némi re- mény maradna a szerencséhez az életben maradtak részére; ha a szakmivételben tartózkodás szenvedhető volna ha csak oly uraik találkoznak, kik ugy bánnának ve- lük, mint az állatokkal — meg ez szen- vedhető volna. De ha egyszer megérkez- tek, ha eladattak, akkor tul hág a munka, melyet tőlök követelnek, minden emberi erőt. Nap fejtöttekor a munkára hivatnak, és délig szünet nélkül kell azt folytatni- ok; déiben végre meg van engedve nek- kiel, hogy egyenek; de már két óraker ismét tartoznak, az egyenlítő izzó napja alatt feladatukhoz fogni, és azt naplemen- tig folytatni, ezen egész idő alatt a leg- szigorubban vigyáznak reájuk, és megbün- tettetnek a felügyelők által, kik hatalmas korbácsokkal ütik azokat, kik szerintök némileg hanyagul dolgoznak. Mielőtt őket szomoru kunyhókba visszaterni engedik, kényszerítik még őket a házi dolgok tel- jesítésére is az tapasztalatokat szerzeni a marhák részére, fát az uraság, kőzenet a konyha, zabot a lovak részére hordani, ugy hogy gyakran éjfély vagy egy óra lesz, míg kunyhóikba juthatnak. Ekkor alig marad idejük, mozarba tengerit törni saját eledelükre, és megfőzni; s mi alatt ezen tengeri dara fő, leheverednek egy gyékényre, hol gyakran, megbénuiva a fá- radság által, elaluszunk, míg a következő nap munkája ismétlődik, anélkül, hogy szegényeknek idejük lett volna éhségüket csillapítani, mely őket elfogyasztja, vagy álmukat kielégítendő, mely őket földözi.

(Poigt. köv.)

esen 4283 növendék
llettel jelentem, hogy
díjak az erre megbi-
a mult. isk. évről a
Káposztás Imre,
skolczi János tanító
és adattak ki.
Némethi Lajos
iskolászék elnöke.
társulat.
ti vadásztársulat,
abályzata küldött
latnak az élén —
Tóth Mór kir. ügyész
sítása, a honvéde-
nak rendezősége, és
ról, hogy Tóth Mór
hanem kivíteli ké-
azért bízunk hoz-
nálunk senki ál-
elt új szakmában a
szerű cultiválását
meghonosítani.
visszariadnak a
jai szigorúságától,
s legkevésbé sem
vadász ember azt
ességének: mentül
zután folyton pa-
domány megfogott,
szaporítása a dü-
zet-gazdasági kér-
térén a kir. ügyész
zokott erélyével az
ntül inkább meg-
asztársulat" alap-
ta.
zabályok.
reczen város tulaj-
n. föld területtel
erdő birtok képez-
ennek sport szerű
ág alakult „gufi
s a bérlőtől Tóth
ezennel átvesszi
l, melylyel azt a
tól bírja.
alakul meg, mely
l és tagjai számát
eg. — kiknek min-
agos vadóvó egylet
ui.
nak száma teljes,
sakis a közgyűlés
al — mely szá-
léges golyózással
hatók be a tár-
dig 35 frtnak egy
ellett és mindig a
ész időtartamára
kbe.
csakis halál vagy
lőzés által szárik
g állandó elköl-
lékbe tartozónak
g elköltözését és
írásban be nem
ztviselői.
tiselői: 1 elnök
er, 1 választmányi
nként mindig az
titkos szavazat
választatnak meg
hatáskörök.
lesileg képviseli
közgyűlésben és
tárgyalásait ve-
ányt mindenkor
i, a rendkívüli
12 tag írásbeli
társaság sport
atóságok és az
zomben, valamint
szemben is.
társaság tagjai
s azokat a
a legközelebbi
mely közgyűlés
és auguszt. hó
örébe tartoznak
zabályait érintő
zások és a vá-
nyel ellátott s
ása. — A vá-
gyűléshez fel-
vadásztestület
nyanis:

Kezeli a társulat vagyont képező
szépített és beruházási értéket, melyből
társulat folyó kiadásait u. m. haszonbér,
ár, földjázás, vadászati jutalmat fizeti,
Káposztás Imre, iskolczi János tanító
és adattak ki.
Némethi Lajos
iskolászék elnöke.

Javaslatokat tesz a vadóvás, tenyész-
és a vadász terület beosztása iránt,
melyet a választmányhoz nyújt be, mely
okokat tartozik tárgyalás alá venni, elin-
ezni, ha azonban ezen intézkedések nem
gyeznek meg az igazgatóság nézetével, az
otben a közgyűléshez fellebezheti azo-
at, mely esetben a végrehajtás véghatá-
zatiilag függőben hagyatik.

A divatról.

A legnagyobb bohóság, a mi a vi-
gon csak létezhetik. Tűnő ábrándkép,
kitalált a phantazmagória s az ember
a bohó ember — elnevezte „divatnak“
most kergeti, űzi, mint a szerencsét . . .
bízik, hogy jut abból a divatból csak
gy harapás kenyérrel is! . . .
A divat élete rövid, eltűnik, a miy
yorsan eljut hozzánk nyugatról — a hol
zületett. Bekopogtat a szegény kunyhó-
ba épenugy, mint a gazdag palotájába.
kora aztán meghódította az embereket,
ovább megy más vidékre.

Időnként átalakul. Olyan mint a Phö-
nix, mely hamvaiból újra életre kel. Ata-
kulási ideje az év négyzaka.
Mint delej a vasat, ugy vonzza ma-
rához a divat az embereket s a haladás
ramiata magával ragad mindenkit — a di-
vat terén is.

Szerelmesek vagyunk divatból. A fia-
tal ember, a ki már 16—18 éves, elhitheti
magával, hogy halásosan beleszeretett a
szép Alicébe, a bájos Filomélába, vagy
nem tudom en kibe. Olvasott halott a sze-
lemről s ez érzelem felizgaja lelkét, el-
bojja szive nyugalmát.

Ó már 18 éves . . . ő már szeret-
et — gondolja magában — és ő neki
teretni kell!

Rohan az utczára és ideált keres —
divatból!
Az „universal genie“ szórakozott lesz,
gondolkodik, gyakran melázva, élénk
megjeléssel monologizálva, csak azért, hogy
z által feltűnjék és magára vonja a fi-
gyelmet. Névalairása olvashatatlán — szin-
ten divatból. A tudósok szórakozottak és
nemelyik ír még nevet sem tudja leírni
tisztán, olvashatóan . . .

Ez chic! s a mi „chic“, az mindig
divat!
Annuska görbe szemmel néz Pistu-
ára s nagy ég! . . . kész a baj. Pistuka
lbusul, hogy őt „megcsalta ideálja“ . . .
s sziv sebével nincs más gyógyszer egy
dag cnyankálnál. Összeir vagy tizenhét le-
elet siralmas hangon s azután elpusztítja
magát ez árnyákvilágból!

Meghal — divatból!
Az öngyilkosság valóságos divattá
vált. Szomorú tény, de igaz. Nem azok
vetnek véget életöknek, a kikre talán még
egyszer sem mosolygott az életben a bol-
dőség, vagy akik nyomor közt élnek,
küzde a sors súlyos csapásaival — hanem
azok, kiknek csekély apróságot leszámitva
nemmi bajok sincs, akik csak mániából,
bógeszméből veszik kezökbe a pisztolyt,
vagy emelik ajkukhoz a méregparohat.
Söt vannak olyan szerencsétlen elkesere-
lett atyafiak is, a kik — ha megkérdéz-
ők őket — bizony maguk sem tudnák
megmondani mi a bajok.

Csak divat, melyet majmolni kell,
a mindjárt egy-egy virágzó életbe kertül
s . . .

Apropós! Párbaj . . . Mi lehet ma
a párbajnak oka? Ha lábunkra lépett va-
aki, s elfelejt — véletlenül — bocsnatot
térni, vagy ha jól megnéz az utczán, attól
már elégtételt keretünk, mert ráfogjuk,
hogy az — sértés volt! És magunk is el-
bisszálk, mert velünk történik és az ember
maga irányában mindig önző. Ha másról
halljuk azt, bizonyosan jót kaczagunk s
litéljük.

A fegyver nem játékszer s a párvi-
al elveszti erkölcsi súlyát, midőn komé-
házi, vagy divatból henczegni akarunk
vele. A ki becsületéért kiáll s megvetve
letét, vérrel mossa le a gyalázatot — az

szerintem csak tiszteletet és becülést ér-
demel; de megvetést az, ki hitvány erő-
szakoskodásért, talán ok nélkül kényszerít
valakit párbajra, csak azért — mert a di-
vat így kívánja . . .

De nézzük mi hát az a divat?
Egyesek szeszélye, egyesek feltűnési
vágya, mely kézzelfogható vagy szemmel
látható valamiben nyilvánul. A francia
köztársaság elnöke például egy délelőtt
nem huz kesztyűt ujaira s másnap már
követni fogja az egész férfi világ . . . A
táviró szétkürtöli a hírt, hogy Párisban
nem hordanak kesztyűt, az nem chic, az
nem elegáns többé . . . Sőt akad olyan
nő is, a ki egy tekintélyes lap hasábjain
nyíltan kimondja: „Azon férfiról, ki kesz-
tyűt hord, fejtesszük, hogy csunya kezét
igyekszik elrejteni.“

A kedves Pálmay Ilkáról olvastam
egy igen szellemes tárczacikkében, hogy
a mi a művésznőt Párisban meglepte, az
a — vörös haj.
„Majdnem minden előkelő vagy gaz-
dagon öltözött nőnek vörös haja volt.
Egy barátomnak ki is fejeztem csodá-
lalkozásomat.
— En azt hallottam, hogy csak az
angol nőknek van tulnyomóan vörös ha-
juk: mondam.
Barátom kaczagott.
— Hiszen az paróka!
— Ebben a melegben parókat visel-
nek a nők? kérdém.
— Hogyne — válaszolt barátom —
mikor itt vörös haj a divat.“

Igy írja ezt a művésznő s most már
csak napok kérdése — hogy fodrászaink
kirakataban egy-egy nagy vörös haj pa-
róka felett ezt látjuk megírva:
„Legujabb párisi divat.“

Ilyen a divat. Engedelmeskedni kell
követelményeinek. Mint a rabzolgának
ura parancsára. Mert valósággal a divat
„ur“ felettünk s mi rabzolgái vagyunk.
A férfiak ma sárga nadrágot, zöld kabá-
tot hordanak — mert ez divat, s azt a
nőt, a ki ma krinolinban végig menne az
utczán, megbámulnák, kigunyólnák, pedig
volt idő, mikor a krinolin volt az ur!
De hiába! akkor az volt a divat s
ma már ismét más . . .

Koldus lenne az ember, ha minden-
ben haladni akarna a korrall. Az idő olyan
szeszélyes, mint a divat, mely rutta, gyű-
lötté teheti egy év lefolyása alatt azt, a
miért ma rajongunk, s a mi ma szép,
tetsző és kedvelté teszi azt, a mire ma szánó
mosoly vagy orrántorgatás nélkül nem gon-
dolhatunk.

Persze valamiért rajongani az szintén
csak — divat!
A divat betegség. A kor betegsége,
melyet aligba lehet meggyógyítani. Mig az
embernek tetszik, a mi új, a mi bir az
„ujdonosság“ ingerével, csabos varázsával,
addig élni fog a divat és uralkodni . . .
A szobaleány és a „szakácsné asz-
szony“ álhajjal egészíti ki frizuráját, ma-
gas sarku hegyes orru cipőt visel s piros
édes ujjait keztyűbe rejti — a mint látja
„nagyságos“ urnőjétől.

Az orvos, a művész, az író szemü-
veget hord, mert — divat.
A szerelmesek — bár nincs szüksé-
gük reá — taláikát (rendez-vous) ad-
nak egymásnak s összehazasodnak — szin-
ten divatból.
A nő divatlapot hordat s elolvassa
róla „Naná“-ját és az „Assomoir“-t — di-
vatból.

A „pökendi“ henczer, a „ficaur“
(dandy) ropogtatja az „r“-t s a kis „Nagy-
sám“ elpirul — divatból.

Divat tesz sok embert koldussá s
mégis igen sok ember van, a ki a divat
bolondja. Utolsó forintját kiadja, csakhogy
megvehessen és birhasson valamit, a mi
nélkül — azt gondolja — nem is lehetne
létezni.

A divat követeli, a divat parancsolja
s ez elég arra, hogy áldozatot is tudjon
hozni.
Sok nő lett már a divatnak s a di-
vatos fényűzésnek áldozata — erkölcsileg,
anyagilag. Mikor már nem volt miből venni
olajból kalapot s atlasz cipőt, végeladást
rendezett erényéből s a divatnak mégis
áldozott.

Bármí áron — annak meg kellett
lenni!
S akármennyit beszélnek is az em-
berek a divat ostobaságai ellen, haszontalan
munka lesz az. Faira borsó. De azért csak
beszélnek s elmondják a magukét, pedig

jól tudják, hogy eredménytelenül. Szépi-
rodalmi közlönyben, hölgylapban, politikai
lapokban ezikkeztek már a divat ellen, de
mindhiába!
A divat megmarad divatnak — ha
mondják csak divatból is!
Ifj. Vánca Mihály.

UJDONSÁGOK.

* Fiumei kirándulás. Értesítettnek
a fiumei kirándulók, hogy az indulás Deb-
reczenből Fiuméba szept. 9-én szombaton
reggel pontban 6 órakor történik. A gyű-
lekezés egy órával előbb lesz, tehát reg-
gel 5 órakor, minthogy egy órai időt a
vasúti jegyek kiosztása okvetlen igénybe
fog venni. Különösen figyelembe ajánl-
juk a kirándulóknak, — hogy az utazás
programja csak annyiban változott, —
mennyiben azoknak, kik a vissza való
utat Bécsen át kívánják megtenni, de
Fiuméből Triesztbe is elmennék, — nem
s zükséges, sőt nem lehet visz-
szajönniök Fiuméba, hanem
egyenesen Triesztből utaz-
hatnak Bécsbe, a mi mindenesetre
időnyereség. Mivel ezen Fiume — Trieszt
— bécsi utjegyekért megállapított 7 frt
20 krajczár és 3 forint pót illetéket,
összesen tehát 10 frt 20 krt a rendező
bizottságnak mar az odautazásnál Budán
le kell tenni: értesítettnek a kirándulók,
hogy ezen összeget azoktól, kik visszafelé
Bécsen át jönni óhajtának, utközben a ren-
dező bizottság négy megbízott tagja fogja
bevezetni még Budapestig. Debreczen, 1882.
szept. 7, A kirándulást rendező bizottság.

* A ref. zsinat holnap első, hol-
napután pedig második előérkezését tartja.
A zsinat vasárnap fog ünnepélyesen meg-
nyitattani. A zsinat tagjai már ma este és
holnap reggel érkeznek.

* Tanügy. Az 1882/83-dik tanév
folyó évi szeptember 1-vel kezdetét vevén
a debreczeni kereskedelmi vasárnapi isko-
lában a heiratások — 1882 szeptember
10 eu az az vasárnap délelőtt 10—12, dé-
lután 3—5 óraig a kereskedelmi taninté-
zet helyiségeiben fognak eszközölni. Tisz-
teitelt hivatnak fel t. cz. főnök urak,
miserint tanulóikat beíratás végett a fent
kitett időben mulhatatlanul felkűldeni szi-
veskedjenek. Debreczen 1882 szeptember
7-én. A kereskedői testület elnöke Sze-
pessy Antal.

* A debreczeni pénzügyi tiszt-
viselők kuglizó egylete szeptember hó
10-én vasárnap közgyűlést tart, melyre a
t. cz. tagok tisztelettel meghívattak.

* Petőfi szobra Debreczenben.
Petőfi Sándornak szobrát október 15-én
fogják Budapestten leleplezni. A nagyszerű
szobor 12 lab magas fősztmintáját a Pe-
tőfi szobor bizottsága a debreczeni
kollegium muzeumának fogja ado-
mányozni, mert a nagy költő itt élte me-
mentuozus napjait, s különös kegyelettel
viseltetett mindenkor Debreczen iránt,
tovább, mert a collegium könyvtárhelyi-
sége alkalmas a szobor felállítására. E
megbecsülhetlen ajándék muzeumunknak
mindenesetre nagy díszére fog szolgálni.

* A nagyerdői vendéglőt a teg-
nap napon Papp György jönuirt vendég-
lős vette ki hat évre,
* Mandoky Béla, színházunk volt
igazgatója városunkban idözik.

* Szintársulatunk szept. 25-én fog
megérkezni városunkba. A társulat némely
tagja részére mar keresik a lakásokat.

* A Nagyváradról Fiuméba uta-
zók külön vonatot kaptak — persze jó
pénzért — Püspök-Ladányig, ahol a Deb-
reczenből menő társaság külön vonatára
fognak átszállani.

* A beiratások még mindig nagy-
ban folynak a helybeli tanintézetekben. A
tanév hétfőn mindentűt be fog állni.

* A jövő titok ugyan előtűnik, de
az ember a tudomány segítségével igyekszik
abba behatolni. Az időjárásra vonatkozó
megfigyelések eredményét következőkben
közöljük: szeptember hó időjárását a me-
teorologiai „előirányzat“ kedvezőnek tünteti
fel. Mindössze két intenzivebb változás ál-
land be, az első szept. 11 és 12 e körül,
a második a 25 és 27-e közti napokban
s ez utóbbi napokban különösen erős vál-
tozás lesz. Minden jel arra mutat, hogy
mindkét időpontban nálunk is erős viha-
rok sőt esetleg zivatarok fognak beköszön-
teni, de nem lehetetlen az sem, hogy az
elsőbbi időszakot követő napok ellenkező
iránya a második időszak zivataros válto-
zásait inkább észak felé szorítandja, mely
esetben nálunk az idő állandóbb marad.

Kritikus napok szeptember havában 17, 20,
22, 26 és 29-ike

* A koleráról szóló híreket a hi-
vatalos táviratok megerősítik. Külföldön
többfelé dul ez a veszedelmes járvány;
igy a filippini szigeteken több ezer ember
esett áldozatán.

* A vidéki képkiallításra eddi-
gelé mintegy 40—50 hazai művész jelent-
kezett s körülbelül 200 kép van bejelentve.
Az első kiállítás visszavonhatlanul novem-
ber 18-án nyílik meg Székesfehérvárott.
Utána Debreczen, Kassa, Miskolc, Kolozs-
vár, Temesvár s így a többi nagyobb ma-
gyar városok következnek. A rendező bi-
zottság tegnap tlést tartott, melyen elha-
tározták, hogy még egy felhívást becsáta-
nak ki a hazai művészeknek, melyben a
beküldési határidő megjelölése mellett új-
ból felszólítják őket a kiállításban való
részvételre. A kiállítás helyiségét három
művésztagból álló bizottság a képek mi-
nőségéhez képest díszesen fogja dekorálni.
A képek nem a falon, hanem draperiával
fedett állványokon lesznek felagatva. A
kiállításban résztvevő művészeknek semmi-
nemű kiadása nem lesz, amennyiben a
csomagolási és szállítási költségeket telje-
sen a rendező bizottság fedezi.

* Jogczim a nemességre. Egy a
volt katonai határőrvidéken lakó jómódu
mezei gazda a napokban folyamodványt
nyújtott be az illetékes közigazgatási ha-
tosághoz, hogy eszközölje ki ő felségénél,
hogy részére a magyar nemesség adomá-
nyoztassék. Kérvényét azzal indokolja, hogy
már nyolcz fia kiszolgált katoná, négy pedi-
g nemsokára szintén katonai szolgálata-
ba lép.

* Az eszlári ügyhöz. R e c s k y
András csendbiztos E ö t v ö s Károlyt az
ellene emelt vádak miatt alávaló rágalma-
zónak nyilvánítja a tegnapi lapokban. Mi-
dön legnagyobb sajnálatunknak adunk ki-
fejezést a dolog illeten elmérgéseze fölött;
másrészt az érdekeit felek részéről az el-
járásnál nagyobb ovatosság követését ki-
vánjuk, nehogy az odíozus ügy még job-
ban eimérgessitessék. — Ami az eszlári
ügyben a vizsgálatot illeti: Bary vizsgáló-
bíró ma Tisza-Eszlárra utazott. Allitól-
ugabb adatok merültek fel s ennek nyo-
mán a vizsgálatot a helyszínen eszközli.
Számosan idézettek meg a kihallgatásra.
Hir szerint újabb elfogatások vannak ki-
látásba.

* Az utó-nyár nagyon mérges.
Olyan melegen ontja ránk sugarait a nap,
hogy a miatt bizony júliusban sem izzad-
tunk jobban. A dologban csak az a vi-
gasztaló, hogy most nagy szükség van a
melegre, mert abban érik a szőlő.

* A „Hungaria“ kerti helyiségében
ma este a Magyarfi fiúk kitűnő zenekara
fog játszani. Kik a jó zenében gyönyör-
ködnek, ne mulasszák el ennek hallgata-
sára a kedvező alkalmat.

— RÖVID-HIREK. — Görgénybe
érkezik e hó 19-én a trónörökös par. —
Trefortnak az összes magyarországi tan-
felügyelők albumot adnak a közelebb. —
Fabry István, a Curia másodelnöke teg-
nap meghalt. Niort városában a törvény-
szék nem tudott tárgyalásokat tartani,
mert semmiféle per nem volt bejelentve.
Linzből W. herczegnő egy iparossal meg-
szökött.

— Hazi jelenet. A asszony szemre-
hányásokkal hamozza el ferjét, hogy nem
elegge figyelmes iránta, hogy minden ke-
rését megtagadja s hogy csak mások irá-
nyában előzékeny. A düh hevében ezeket
mondja: „Hiszen te még egy állatot is
előbbrevalónak tartasz, mint engem. — A
mult heten, hogy a Lulu, az a haszontalan
kutya kimult, mennyi pénzt költöttél rá,
hogy kitömesd. (Zokogva): Meg vagyok
győződve róla, hogy nekem ezt nem tetted
volna meg.“

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Haszonbérlet.

Özv baró Majthényi Lászlóné sz.
Pály Ludovika asszony ő méltóságának
Jász-Nagykun-Szolnokmegye területén le-
vő „Kakat“ nevű pusztabeli 1212 holdnyi
jó minőségű tagbirtoka, a szükségelt gaz-
dasági épületekkel együtt, folyó 1882.
évi szeptember 29-től számított 6, vagy
9 évre haszonbérbe adandó.

Értekezhetni Jesze István ügyvéd-
del Miskolczon, Palóczy-utca 13. sz. alatt,
hol egyszersmind a feltételek is megte-
kinthetők.
(236.)

